

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1961. szeptember 12.

bb 1. „testvéri üdvözlétem a békéért, a szabadságért harcolóknak, -
vercors kiváló francia író nyilatkozata

papp g/ke vm sr

1961. szeptember 12.

vercors, az ismert kiváló francia író, békeharcos a magyar írók szövetségének meghívására tíz napot Magyarországon töltött. elutazása előtt nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának.

a hozzá intézett kérdésekre bevezetőben elismerően közölte, hogy könyveinek magyarországi kiadását teljesen megfelelőnek tartja. hozzátette, hogy a magyar könyveknek rendkívül olcsó az áruk, ami a szocializmus egyik olyan vívmánya, amely - szerinte - messzemenően fontos a nép szellemi színvonalának emelésére. sajnálatraméltónak mondotta, hogy franciaországban néhány népszerű kiadvány-sorozat kivételével sokkal drágábbak a könyvek.

- gyermekkoromban - folytatta - már jártam Magyarországon, így a mostani látogatásom során sok fiatalkori emlék ébredt fel bennem. ahogy átutaztam a magyar vidékeken, sok mindent megtaláltam, ami nem változott: bájos szalmatetős házikókat, két lovas szekereket stb... de találkoztam számtalan teljesen új látvánnyal is, kezdve az építkezés számottevő fejlődésén. ebből a szempontból Magyarország megkapó ellentétet mutat a múlt és a jövő között. és nagyon könnyen lehet, hogy az itt szerzett élményeim egy napon műveimben is tükröződnek majd.

- milyenek találja a magyar nyelv hangzását és kifejező erejét?

- igen nehéz felelni ilyen kérdésre, ha az ember egyetlen szót sem ért a nyelvből. a magyar nyelv mindig dallamos és súlyos hangzásúnak tűnt fel nekem és az az érzésem: csodálatosan idomul a költői érzésekhez.

- mi a véleménye az itt látott filmekről?

- a körhinta nagy siker volt Franciaországban. nekem csak most, itt volt alkalmam megnézni.

/folyt.köv.

- 1 -

Y. Z. Z. Z.

/bb 1. ,,testvéri.....1.folyt./vm

el vagyok tőle ragadtatva. a film csupa költészet és a rendezője rendkívül nagy szakmai felkészültségről tesz tanulságot. ahhoz, hogy a másik itt látott filmről a tegnapi véleményem mondhasak, természetesen vissza kell helyeznem magamat abba az időpontba, amikor bemutatták. így érthetővé válik, hogy milyen hatást gyakorolhatott a magyar közönségre őszintesége és bátorsága. nagyon érdekelt a film és az a véleményem, igen jó a színészek játéka.

- találkozott-e a magyar értelmiség képviselőivel és úgy gondolja-e, hogy őket itt ugyanazok a problémák foglalkoztatják, mint a nyugati haladó embereket: a nyugat-németországban újjáéledő faszizmus leküzdése és a béke megőrzése?

- igen. találkoztam magyar barátokkal és íróársakkal, de ha az ember ilyen rövid időre jön, kevés alkalma nyílik a nagy kérdések megvitatására. így is sok érdekes dolgot tudtam meg azokból az irodalmi kérdésekből, amelyek a magyar íróársadalmat foglalkoztatják. ezek csaknem azonosak a nyugati haladó írók problémáival. remélem, hogy magyar íróársalmat én is tájékoztatni tudtam némileg a francia irodalmi mozgalmakról. a faszizmus nemcsak nyugat-németországban üti fel a fejét, hanem franciaországot is fenyegeti, amely ma nehéz korszakot él.

- mit üzen a magyar békeharcosoknak, akik önben az ellenállás kiváló harcosát, a haladó gondolkodót, a következetes antifasisztát és a jeles békeharcost tisztelik?

- mindazoknak, akik a békéért és szabadságért harcolnak, testvéri üdvözlétemet küldöm és azt a meggyőződésemet, hogy mint Anatole France írta: ,,győzni fogunk, mert igazunk van!,,./mti/

- . -

bb 2. jól dolgoznak a vasutépítők: a mártírok utjának egyik szakaszán már ezen a héten új vágányon haladnak a villamosok, a teljes korszerűsítés október elejére fejeződik be - szerdától: forgalomkorlátozás

1 hbj/sze vm vg

1961.szeptember 12.

a fővárosi vasutépítő vállalat dolgozója a mártírok utján augusztus 22-én láttak munkához s az első szakaszon a moszkva tér-kisrökus utca közötti részen az átépítés már is befejezéshez közeledik.
/folyt.köv./

- 2 -

/bb 2. jól dolgoznak.....1.folyt./vm

ezen a szakaszon már ezen a héten korszerűsített pályán haladhatnak a villamosok. az utómunkálatok - kövezés, stb. - a jövő hét elején fejeződik be.

a vasutépítők már a másik szakaszon is megkezdték a munkát, a kisrökus utca - török utca között is dolgoznak. a hét közepén helyezik a ,,pótvágányt,, hogy azután betonhosszgerendát fektessenek végig a mártírok utján, s erre kerül majd a talpfatuskó, illetve a sín. a számítások szerint a mártírok utján október elején fejeződik be a villamosvágány korszerűsítését.

a nagyarányú munka megköveteli a forgalom korlátozását. szeptember 13-án, szerdán 0 órától kezdve a mártírok utján pest felé a következő vonalon haladhatnak a közuti járművek: mártírok utja - bem józsef utca - frankel leó utca. buda felé: mártírok utja - tölgyfa utca - bem józsef utca. a 12-es, a 12/a, a 39-es és a 39/a autóbusszjáratok száz károly utcai megállóhelyét - pest felé menet - a bem józsef utcában, a mártírok utja-tölgyfa utca kereszteződésben levő megállóhelyet pedig a frankel leó utca mártírok utja -keresztezés elé helyezik. buda felé menet a 12-es 12/a, a 39-es, a 39/a és a 91-es autóbusszjáratok megállóhelye a frankel leó utca-mártírok utja-keresztezés elé kerül. a 91-es autóbusszjárat mártírok utjai megállóhelye - pest felé menet - a jelenlegi helyén marad.

a korlátozás előreláthatólag október 5-ig tart.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága egyébként arra is felhívja a gépkocsivezetők figyelmét, hogy a mártírok utján elhelyezett forgalomirányító táblák utasításait a legmesszebbmenőkig vegyék figyelembe./mti/

- . -

bb 3. virágzik a vadciklámen a balátatói rezervátumban

vid so/j vm so

1961.szeptember 12.

somogy megye déli részén, a mocsaras, náddal benőtt balátató környékén, 300 holdnyi területen az országban egyedülálló növények, virágok és különböző állat-és bogárfajták tenésznak. e terület egyik érdekessége a természetes vadciklámen-tábla. a cserepekből ismert, nemesített ciklámennél sötétebb virág most virágzik és csodálatos illatával tölti be a rezervátum területét./mti/

- 3 -

bb 5. miért tűnik érvénytelennek földünkön az egyik legáltalánosabb természeti törvény? - tejutrendszerünk porszem csupán a világmindenség neutrínó-antineutrino gázte. ngerében?

t tz/gk vm vg

1961.szeptember 12.

a kossuth-klubban dr.marx györgy kossuth-díjas egyetemi tanár előadásával megkezdődött a tudományos ismeretterjesztő társulat csillagászati hete.

az előadó a csillagászat és az atomfizika, sőt az atomnál is kisebb részecskékkel foglalkozó fizika egyre fejlődő kapcsolatairól szólt. amint többek között elmondotta, sok tudósna ma már az a felfogása, hogy az anyag legalapvetőbb törvényeinek megismerése, a még megoldatlan kérdések tisztázása elképzelhetetlen a csillagászat támogatása nélkül. ilyen probléma jelentkezik például egy régi tételnek, a természet ugynevezett töltés-szimmetriájának érvényesége tekintetében is.

a hagyományos fizika szerint ugyanis a negatív és a pozitív elektromos töltés teljesen egyenrangú egymással, és kizárólag rajtuk múlik, melyiket nevezzük pozitívnak, melyiket negatívnak. ezt a „töltés-szimmetria” tételt azonban megingatta az atomfizikának az a megállapítása, hogy a negatív elektromosság a nagyon könnyű és mozgékony elektronokhoz, a pozitív pedig a nehezen megmozdítható atommaghoz kapcsolódik, s így az elektronoké a döntő szerep az elektromos áram szállításában. később azután kiderült, hogy a negatív elektronoknak ez a megkülönböztetett helyzete csak látszólagos, mert valójában minden eddig megfigyelt anyagi részecske előfordul, vagy mesterségesen uton előállítható pozitív vagy negatív töltéssel egyaránt. az elektronnak is megvan a maga pozitív párja „antirészecskéje”, a pozitron. valójában tehát kétféle anyag van a világmindenségben, amelyek csak az elektromos töltésben különböznek egymástól. így a természet töltés-szimmetriájának tétele újabb megerősítést kapott.

ezzel szemben tény, hogy a földön, naprendszerünkben, sőt egész tejutrendszerünkben is hiányzik a töltésnek ez a szimmetriája, az anyag szinte kizárólag negatív elektronokból és pozitív atommagokból épül fel. ellentétes töltésű párjaikat, a másikfajta anyag alkatelemeit csak mint igen „rövidéletű”, átmeneti képződményeket sikerült eddig az atomfizikai laboratóriumokban megfigyelni.
/folyt.köv./

- 4 -

/bb 5. miért tűnik... /folyt./vm

ezt az ellentmondást többféleképpen próbálták már feloldani. az egyik legérdekesebb magyarázat szerint csak a föld környezetében megnyitvánuló helyi különlegességről van szó, amely valamilyen óriás természeti kataklizma eredményeként alakult ki. ha ugyanis ilyen ellentétes töltésű anyagok találkoznak össze, óriási - az atombombánál ezerszeresre nagyobb hatású - robbanással sugárzássá válnak, vagyis eredeti alakjában mindkettő megszűnik létezni. eszerint az elképzelés szerint eredetileg a térben azonos mennyiségben létezett a kétféle anyag, de ezek már évmilliárdokkal ezelőtt, az összetalálkozás pillanatában sugárzássá alakultak át. előfordulhatott azonban, hogy az egyenetlen megoszlás következtében a tér valamelyik részén - mint amilyen például a mi tejutrendszerünk is - az egyik anyagfajta helyileg csekély többségben volt. ebben az esetben a különféle részecskék testvérharcában ennek a többletnek nem jutott ellenfél, s így megmaradt eredeti alakjában. ha pedig valóban azonos létszámu „hadsereggel”, vonult fel a kétféle anyag, akkor a térnek más részén vagy részein - természetesen az előbbi-től igen nagy távolságra, ahol az érintkezés közöttük már nem volt lehetséges - a másik anyagnak azonos mennyiségben kellett, ugyan-csak közeli ellenfél híján, megtartania eredeti megjelenési formáját. ilyen helyi többletek nélkül egyáltalán nem is jöhetett volna létre az általunk ismert atomos anyag.

mindebből - folytatta az előadó - az következik, hogy a mi tejutrendszerünk anyaga a világmindenség eddig el sem képzelt, óriási tömegű anyagkészletének csak egészen kicsiny töredéke lehet. tulajdonképpen nagy része viszont a nagyon nehezen észlelhető, mai eszközeinkkel ki sem mutatható részecskékből, az ugynevezett neutrínókból és antineutrínókból áll, s ebben a neutrínó-antineutrínó gázban akadnak itt-ott elszórtan pozitív, illetve negatív felbomlások gyanánt az atomokból, illetve antirészecskékből felépült nehéz anyagszigetek, többek között a mi egész tejutrendszerünk is.

minden ma még a szovjet fizikusok által csupán néhány hónapja felvetett elképzelés. az elméleti fizikusok azonban itthon és külföldön egyaránt keresik már a módját, hogyan lehetne a gondolatot kísérletileg igazolni.

/folyt.köv./

- 5 -

bb 5. miért tűnik érvénytelennek földünkön az egyik legáltalánosabb természeti törvény? - tejutrendszerünk porszem csupán a világmindenség neutrínó-antineutrínó gáztegerében?

t tz/gk vm vg

1961. szeptember 12.

a kossuth-klubban dr. marx györgy kossuth-díjas egyetemi tanár előadásával megkezdődött a tudományos ismeretterjesztő társulat csillagászati hete.

az előadó a csillagászat és az atomfizika, sőt az atomnál is kisebb részecskékkel foglalkozó fizika egyre fejlődő kapcsolatairól szólt. amint többek között elmondotta, sok tudósnak ma már az a felfogása, hogy az anyag legalapvetőbb törvényeinek megismerése, a még megoldatlan kérdések tisztázása elképzelhetetlen a csillagászat támogatása nélkül. ilyen probléma jelentkezik például egy régi tételnek, a természet ugynevezett töltés-szimmetriájának érvényesség tekintetében is.

a hagyományos fizika szerint ugyanis a negatív és a pozitív elektromos töltés teljesen egyenrangú egymással, és kizárólag rajtuk múlik, melyiket nevezzük pozitívnak, melyiket negatívnak. ezt a „töltés-szimmetria” tételt azonban megingatta az atomfizikának az a megállapítása, hogy a negatív elektromosság a nagyon könnyű és mozgékony elektronokhoz, a pozitív pedig a nehezen megmozdítható atommaghoz kapcsolódik, s így az elektronoké a döntő szerep az elektromos áram szállításában. később azután kiderült, hogy a negatív elektronoknak ez a megkülönböztetett helyzete csak látszólagos, mert valójában minden eddig megfigyelt anyagi részecske előfordul, vagy mesterségesen uton előállítható pozitív vagy negatív töltéssel egyaránt. az elektronnak is megvan a maga pozitív párja „antirészecskeje”, a pozitron. valójában tehát kétféle anyag van a világmindenségben, amelyek csak az elektromos töltésben különböznek egymástól. így a természet töltés-szimmetriájának tétele újabb megerősítést kapott.

ezzel szemben tény, hogy a földön, naprendszerünkben, sőt egész tejutrendszerünkben is hiányzik a töltésnek ez a szimmetriája, az anyag szinte kizárólag negatív elektronokból és pozitív atommagokból épül fel. ellentétes töltésű párjaikat, a másikfajta anyag alkatelemeit csak mint igen „rövidéletű”, átmenetieképződéseket sikerült eddig az atomfizikai laboratóriumokban megfigyelni.
/folyt.köv./

- 4 -

/bb 5. miért tűnik... /folyt./vm

ezt az ellentmondást többféleképpen próbálták már feloldani. az egyik legérdekesebb magyarázat szerint csak a föld környezetében megnyilvánuló helyi különlegességről van szó, amely valamilyen óriás természeti kataklizma eredményeként alakult ki. ha ugyanis ilyen ellentétes töltésű anyagok találkoznak össze, óriási - az atombombánál ezerszeresére nagyobb hatású - robbanással sugárzássá válnak, vagyis eredeti alakjában mindkettő megszűnik létezni. eszerint az elképzelés szerint eredetileg a térben azonos mennyiségben létezett a kétféle anyag, de ezek már évmilliárdokkal ezelőtt, az összetalálkozás pillanatában sugárzássá alakultak át. előfordulhatott azonban, hogy az egyenletlen megosztás következtében a tér valamelyik részén - mint amilyen például a mi tejutrendszerünk is - az egyik anyagfajta helyileg csekély többségben volt. ebben az esetben a különféle részecskék testvérharcában ennek a többletnek nem jutott ellenfél, s így megmaradt eredeti alakjában. ha pedig valóban azonos létszámú „hadsereggel”, vonult fel a kétféle anyag, akkor a térnek más részén vagy részein - természetesen az előbbi-től igen nagy távolságra, ahol az érintkezés közöttük már nem volt lehetséges - a másik anyagnak azonos mennyiségben kellett, ugyan-csak közel ellenfél híján, megtartania eredeti megjelenési formáját. ilyen helyi többletek nélkül egyáltalán nem is jöhetett volna létre az általunk ismert atomos anyag.

mindebből - folytatta az előadó - az következik, hogy a mi tejutrendszerünk anyaga a világmindenség eddig el sem képzelt, óriási tömegű anyagkészletének csak egészen kicsiny töredéke lehet. túlnyomó nagy része viszont a nagyon nehezen észlelhető, mai eszközeinkkel ki sem mutatható részecskepárokból, az ugynevezett neutrínókból és antineutrínókból áll, s ebben a neutrínó-antineutrínó gázban akadnak itt-ott elszórtan pozitív, illetve negatív felbuzulások gyanánt az atomokból, illetve antirészecskékből felépült nehéz anyagszigetek, többek között a mi egész tejutrendszerünk is.

minden ma még a szovjet fizikusok által csupán néhány hónapja felvetett elképzelés. az elméleti fizikusok azonban itthon és külföldön egyaránt keresik már a módját, hogyan lehetne a gondolatot kísérletileg igazolni.

/folyt.köv./

- 5 -

/bb 5. miért tűnik.....2.folyt./vm

be kéne ugyanis bizonyítani, hogy valóban van valahol a térben a miénnel ellentétes töltésű anyag tömeg, és ki kellene mutatni a neutrino-antineutrino tenger létezését is, amelyben a mi tejutrendszerünk is úgy táncol általunk ismert anyagával, mint porszem a levegőben. de függetlenül attól, hogy lesznek-e valaha ilyen kísérletek, és milyen eredményre vezetnek, az tény, hogy a probléma két különböző világ, a legnagyobb és a legkisebb méretek világa találkozásához vezetett. hiszen a csillagászat és az atomfizika kutatásai ezen a téren olyan szoros kapcsolatba kerültek egymással, hogy egyik sem tudja megoldani saját kérdéseit a másik teljes értékű segítsége nélkül - fejezte be előadását dr. marx györgy./mti/

bb 4. szeptember 15-ig lehet jelentkezni az mszbt központi nyelvtanfolyamaira

1 ms/gk/m/sr

1961. szeptember 12.

a múlt tanévben majdnem 500 hallgató fejezte be az mszbt központi orosz nyelvtanfolyamait. a szeptember 18-án kezdődő ideai tanfolyamok iránt fokozott az érdeklődés. a tanulmányokat folytató tavalyi hallgatókon kívül igen sok olyan középiskolát végzett fiatal jelentkezett, aki a termelő munkában helyezkedett el. sokan iratkoztak be olyanok is, akik régebben egyetemet végeztek és vagy egyáltalán nem, vagy ak csak keveset tanultak oroszul, viszont munkájukban, továbbfejlődésükben szükségük van az orosz nyelv ismeretére.

a nagy érdeklődésre való tekintettel az mszbt a jelentkezési határidőt szeptember 15-ig meghosszabbította. /mti/

---

bb 6. hét aranyérmes nyertek a heves megyei termelőszövetkezetek az erfurti kertészeti kiállításon

vid/so/m/j /so

1961. szeptember 12.

a heves megyei termelőszövetkezetek külföldön is nagy sikert arattak kertészeti termékeikkel, az ideai nyáron a szocialista országok erfurti kertészeti kiállításának augusztus 19-i nemzetközi eredménybemutatóján hét aranyérmes, négy ezüstérmes és két bronzérmes nyertek a heves megyei termelőszövetkezetek paradicsom, paprika, uborka, görögdinnye termékeikkel. a legjobb eredményt a zarándi új élet termelőszövetkezet érte el: uborkáját két ezüstérmes, paprikáját aranyérmes díjazták. /mti/

- 6 -

bb 7. dokumentáció az élelmezési ipari munkásmozgalmi történetéről

1 tó/tr szb sr

1961. szeptember 12.

megkezdtek az élelmezési ipari munkásmozgalmi dokumentációjának összegyűjtését. a későbbiek során összeállítandó archívum majd magában foglalja az élelmezési ipar, de főleg a négy legrégebb és legnagyobb multtal rendelkező iparág, a sütő-, a molnár-, a cukrász- és a husipar munkásmozgalmi „eseményeit”, a 48-as szabadságharc-tól a népi demokratikus államrend létrejöttéig. dokumentumokat kutatnak fel a szakszervezetek megalakulása előtti szervezkedési formákról, a legényegyletek, a céhek működéséről, a szakszervezetek tanácsköztársaság alatti szerepéről, a tanácsköztársaság bukása utáni mozgalmáról.

a szakszervezet kéréssel fordult mindazokhoz - magánszemélyek, üzemek és intézmények - akiknek birtokában újságcikkek, fényképek, levelek, írásos emlékek, jegyzőkönyvek és más olyan jellegű dokumentumok vannak, amelyek az elmúlt évtizedek alatt lezajlott sztrájkokról, a munkásmozgalmokban résztvevő elvtársak letartóztatásáról, általában a mozgalommal kapcsolatos eseményekről szólnak, bocsássák az édes rendelkezésére. a szakszervezet a beküldött anyagot megőrzi, szükség esetén fényképmásolatokat is készíttet és az eredetit visszajuttatja tulajdonosának.

az édeshez már eddig is több anyagot juttattak el. /mti/

bb 10. újszerű ismeretterjesztő előadásorozat a művészet nagy korszakairól

1 hi hi szb sr

1961. szeptember 12.

a hit józsef attila szabadegyeteme és a szépművészeti múzeum rendezésében a művészet korszakai címmel új előadásorozat indult. a szépművészeti múzeum anyagához kapcsolódó előadásorozat speciális kollégium szerűen öleli fel a művészettörténet nagy korszakait. az 1961-1962-es tanévben a régi képtár és a régi szoborgyűjtemény anyagának segítségével az egyiptomi és görög-római, továbbá az elasz, spanyol és németalföldi művészettel ismerkednek meg a hallgatók. az előadásokat minden hónap első vasárnapján tartják a szépművészeti múzeum termeiben. az előadásorozatára szeptember 15-ig lehet beiratkozni az ötvös loránd tudományegyetem bölcsészettudományi karán /5. kerület, pesti barnabás utca 1./ délután 16.30-19.30-ig. beiratkoztok 12-15 óráig. a beiratkozási és részvételi díj 30 forint. /mti/

- 7 -

bb. 8. csaknem 3.5 millió forint megtakarítás a gyárberuházásokból a szerelési költségek csökkentésével

1/sb/gg/rj vg

1961. szeptember 12.

az év elején országos mozgalmat kezdtek az építőipar tervező és kivitelező vállalatai, hogy a tervek és a munka egyszerűsítésével csökkentsék a népgazdaság nagy beruházásainak költségeit. a kivitelezők közül elsők az 1-es gépszerelő vállalat dolgozói csatlakoztak a mozgalomhoz és máris a vártnál jobb eredményeket értek el.

az új felsőzsolcai épületelemgyár berendezéseinek szerelésére 3.3 millió forint értékű munkával bízták meg a vállalat dolgozóit, de a feladat gondos mérlegelése után önként csökkentették a jóváhagyott beruházási összeget 1.1 millió forinttal. változtattak a szerelési technológián, s a munka nagyrészt már előre elvégzik a vállalat korszerű budapesti telephelyén. meghajlítják a vastag vaslemezeket, összeállítják a vasszerkezeteket, hogy a helyszínen már csak az elhelyezési munka maradjon hátra. a betonérlelő és gőzölő kamrák kétszáz fedelének elkészítésére még a sorozatgyártást is megszervezték. a vállalat dolgozói a gyógyszergyári, a kötélpályai, a bányászati és egyéb berendezések szerelésére szakosított brigádokat alakítottak. ezek nagy gyakorlatot szereztek az ismétlődő feladatok teljesítésében és új módszerekkel, újításokkal csökkentették a szerelési költségeket. így tíz gyár 18 beruházásánál egyszerűsítették a szerelést és a vállalt 2 helyett már csaknem 3.5 millió forintot takarítottak meg a beruházási költségek-
ből./mti/

--

bb. 9. melegvíz tört fel nagykovács határában

1/ae/rj ki

1961. szeptember 12.

a nagykovácsi szabadság termelészövetkezet mintakertjében az egyik kutatófurásánál 700 méter mélységből, percenként 200 liter, 50 fokos melegvíz tört fel, a víz laboratóriumi vizsgálatát már megkezdték. ennek eredményei alapján döntenek a bőséges melegvízforrás hasznosításáról./mti/

8.50 p. 02

- 8 -

le

bb. 11. pécsi csillagturákat szervez az ibusz

1/tz/rj gg vg

1961. szeptember 12.

a soproni csillagturák nagy sikerére való tekintettel az ibusz pécsi csillagturák rendezését határozta el. az ötnapos tura részvevői pécsen szállnak meg és onnan tesznek egésznapos kirándulásokat a környék legszebb, legérdekesebb pontjaira, például abaliget-re, sikondára, a mecsekbe, harkányfürdőbe, siklósra. az ötödik napon este érkeznek vissza a fővárosba.

az első pécsi csillagtúra részvevői szeptember 25-én indulnak el a fővárosból, a józsef nádor térről./mti/

--

bb. 12. 700 vagon szatmári szilva termett - megkezdtek a szedést és a feldolgozást szabolcs megyében

vid/so/j/rj so

1961. szeptember 12.

szabolcs-szatmár megye közös gazdaságai nagyjelmű gondozásba vették a beregi és erdőháti talajokon eddig alig kezelt szilvásokat. a tiszta, a szamos mentén mintegy 50 kilométer hosszan elterülő kerteket kétszer permetezték meg, s így a tavaszi kötődés minden eddiginél jobbnak bizonyult. különösen a világhíres penyigei fajta érlelt gazdag termést. a gyümölcsök súlya alatt földig görnyedtek a fák ágai.

a szilva leszedését már meg is kezdték a szövetkezetek. összesen 700 vagon szilvát raknak ládába. az első szállítmányok már meg is érkeztek a vásárosnaményi, szamostatárfalvi gyümölcsszeszföldébe, ahol illatos pálinkát és különleges italokat készítenek belőle. ezen a vidéken népszerű még a házi lekvárfőzés is. csaknem minden háznál napokon át főzik a kedvenc gyümölcslejt. egy-egy mázsa szatmári szilvából 40 kiló lekvár készül. különösen kedvelik lekvárkészítésnél a penyigei fajtát, amelynek cukorfoka csaknem 20 százalékkal jobb, mint az egyéb fajtáké./mti/

8.58

p. 02

- 9 -

le

bb. 13. a földéaki kossuth tsz „szántóföldi éttermé,-vel első lett a makói járás egészségügyi versenyén

vid/fm/ke/rj fm

1961. szeptember 12.

érdekes egészségügyi versenyt rendezett a makói járási tanács a termelőségvetkezetek részére. a versenyt most értékelték, s e szerint a földéaki kossuth tsz lett az első-mintaszereuen szervezett üzemi konyhájával. a másfél éve alakult közös gazdaság a nagy nyári mezőgazdasági munkák idején valóságos „éttermet,, rendezett be a szántóföldön.

tiszta, fehérre meszelt feldolgozó helyiségekben készítették elő, illetve raktározták be az ételeket. a szabadban, árnyas fák alatt rendezték be a nagy „éttermet,, s a higiénia minden fel-tételét biztosították. az ételek dus kalória, és vitamintartalmuk, izletések voltak. a főzőbrigád tagjai naponta váltott hófehér kötényekben, kendőkben dolgoztak. /mti/

--

bb. 14. megkezdődött a 107 szobás nővérszálló építése kútvölgyben - különleges árokrendszerrel védik meg az épületet a földcsuszamlás-tól

1/sb/rj vg

1961. szeptember 12.

a jános-kórház és a kútvölgyi uti kórház között 107 szobás ápolónővér szálló építését kezdtek meg a 41-es építőipari vállalat dolgozói. a talajvizsgáló szakemberek azonban megállapították, hogy az építési terület „hajlamos,, a földcsuszamlásra. a lejtős terület agyagrétegei között helyenként szivárog a talajvíz, s annyira „olajozza,, ezeket a rétegeket, hogy az épület súlya alatt megcsuszhat a föld. ezért először a szálló védelméről gondoskodnak. mintegy 100 méter hosszú, különleges árokrendszert ásnak. ezzel állják el a lejtős talajrétegekből szivárgó víz útját, hogy ne érje el és ne tegye sikossá azt a földréteget, amelyre majd a szállót építik.

a háromemeletes nővérszállóban több mint 200 ápolónő talál majd kényelmes otthonra. a kétszemélyes szobák előterében mosdót és falba épített szekrényeket szerelnek fel, s minden folyosó végére zuhanyozót, fürdőszobát és teakonyhát építenek. az alagsorban gépeis-tett mosókonyhákat, szárítóhelyiségeket és vasalószobákat alakítanak ki, s a földszinten nagy előcsarnokot és fogadószobákat rendeznek be. az építkezést jelentős társadalmi munkával segítették a 12. kerület lakosai és a kórházak dolgozói is. a korszerű, új nővérszállót a jövő év végén adják át az építők. /mti/

9.03

- 10 -

le

bb 20. hétszáz buzafajta télállóságát vizsgálták az idén táplánszentkereszten

vid so/j szb so

1961. szeptember 11.

az átlagosnál hűvösebb éghajlatu vas megyében az agrobotanikai intézet táplánszentkereszti kísérleti telepén az idén 700 nagyrészt külföldi buzafajta télállóságát vizsgálták a szakemberek. többek között indiai, amerikai, olasz, szovjet és japán buzák, valamint több-száz magyar tájfajta fejlődését kísérték figyelemmel.

a külföldi buzafajták közül a san pastore és a bezosztája buza fizetett a legjobban, az előbbi holdanként 32, az utóbbi pedig 30 mázsa átlagtermést adott. a szakemberek véleménye szerint télállóság és lisztminőség tekintetében a szovjet bezosztája buzafajta vált be a legjobban.

a magyar buzafajták közül a fertői 293-as adta a legjobb termést, holdanként 24.7 mázsát, de jól vizsgáztak az új magyar hibrid buzák is. /mti/

--

bb 23. megkezdődött a kukoricatörés az alföldön

vid so/j szb so

1961. szeptember 11.

a békés megyei termelőszövetkezetek határában a rendkívüli száraz, meleg napokban megsárgultak a kukoricatáblák. elsőnek az újkigyósi aranykalász tsz nagy táblán, a homokosabb talajon legkorábban vetett kukorica érett meg. a 30-40 centis őszi mélyszántásba került nemesített vetőmagból erős növény fejlődött, a tagság idejében elkészült a növényápolással is, így a rendkívüli száraz nyár ellenére a leggyengébb táblájukon is elérik a 30 mázsás csöveskukorica átlagtermést, a jobb táblákon pedig a negyvenet. az újkigyósi aranykalász tsz-ben 1500 hold közös kukorica vár betakarításra, s a jó termésből csupán takarmánytáppért 175 vagon szemeskukoricát adnak az államnak.

a duna-tisza közén is a szokottnál jóval korábban érett be a kukorica. a termelőszövetkezeti gazdaságokban több mint 200.000 hold-ról kell betakarítani a termést. a homokos területeken már megkezdődött a törés. a szár gyors betakarítását is megszervezték. majdnem mindenütt besilózzák a levágott szárát és szaporítására mintegy 200 vagon répaszeletet használnak fel. így kitűnő téli takarmányt nyernek. a betakarítási munkánál a gépállomások 82 silókom-bájnya dolgozik. /mti/

9.10

- 11 -

le

bb 21. termelőszövetkezeti akadémiák a kecskeméti tanyavilágban
vid fm/ke szb fm 1961. szeptember 12.

kecskemét város kulturális bizottsága az idén először készítette a város lakóinak minden rétegét érintő ismeretterjesztő programot. az őszi-téli hónapokban több mint 750 különféle témájú előadást tartanak az üzemekben, a vállalatoknál, az intézményeknél és a termelőszövetkezetekben. a nagyterjedésű tanyavilágban, - ahol jelenleg mintegy 26.000 ember lakik, - körülbelül 300 mezőgazdasági, földrajzi, csillagászati, közgazdasági és politikai előadás hangzik el. három termelőszövetkezeti tanyaközpontban most szerveznek először akadémiát a tsz-tagok részére. a termelőszövetkezeti akadémiákon általános mezőgazdasági ismereteiket gyarapítják majd a tsz-gazdák. /mti/

--

bb 22. becsületbolt a péti nitrogénművek javítóműhelyében
vid te szb ki 1961. szeptember 12.

a péti nitrogénművek javítóműhelyében nemrégben becsületboltot nyitottak. az üzem falára függesztett üvegszekrényben trafikárut, cukorkát és könyvet tartanak. a dolgozók saját magukat szolgálják ki, az áru ellenértékét a kasszába helyezik el, vagy aprópénz hiányában a hitelezett összeget feljegyzik a becsületboltban elhelyezett számlájukra. az újfajta bolt kasszája eddig hiánymentes. /mti/

--

bb 25. ötezer éves település nyomai kaposvárott
vid fm/ke szb fm 1961. szeptember 12.

kaposvárott, az Irinyi és a Vorosilov utca között vízvvezeték-ásás közben sárból vert kunyhó-maradványokat találtak. tapasztott tüzhelyek, pattintott kőeszközök és csiszolt kőbalta maradványai, állati csontok kerültek felszínre. a kaposvári múzeum szakemberei megállapították, hogy a leletek mintegy 5000 évesek. /mti/

--

9.15

- 12 -

bb 26. turistaházat kaptak a fűzfői munkások
vid te szb ki 1961. szeptember 12.

a fűzfői nitrokémia turistaházat épített munkásainak túskeváron. az építkezést a dolgozók társadalmi munkával segítették. az üzem munkásai, akik rendszerint a balatonparton töltik szabadidejüket nagy részét, ezentúl a somló-hegy tövében épült kényelmes turistaházukban is pihenhetnek. /mti/

--

bb 27. automatizálás, műszerezés a nagylengyeli olajmezőn
vid te szb ki 1961. szeptember 12.

tíz évvel ezelőtt, 1951-ben nyitották meg nagylengyelben az első olajkutatót. a geológiai becslések, az új olajlelőhelyek feltárása arra készítette a szakembereket, hogy többévtizedes termelésre rendezkedjenek be. ennek megfelelően az olajmező műszaki vezetői elhatározták, hogy a tíz év alatt kialakult termelési rendszert továbbfejlesztik, új termelési technológiát vezetnek be. a kutakat automata berendezésekkel látják el, mert így az egyes termelőegységek az eddiginél több olajat adnak, másrészt csökkennek a termelési költségek.

a kutak munkáját, ellenőrzését távolról, központi vezérlőteremből irányítják majd. a számítások szerint az automatizálásra fordított költségek - a termelés és a termelékenység emelkedése folytán - rövid idő alatt megtérülnek. jelenleg ugyanis a kutkezelők munkaidőjükhöz nyolcvan százalékát, nyolcórás munkaidőből mintegy hat órát, azzal töltik el, hogy kutról-kutra járnak, feljegyzik a termelési, a hőmérsékleti, a nyomás stb. adatokat. ezek mind olyan munkák, amelyeket az automata berendezések emberi beavatkozás nélkül elvégeznek, s rögzítik a szükséges adatokat. a mező teljes automatizálásával ez a munka a becslések szerint nyolcvan százalékkal csökken, ennyivel kevesebb munkaerőre lesz szükség a kutak ellenőrzéséhez, ugyanakkor a hibajelző készülékek azonnal jelzik az esetleges hibát.

az olajmezőn már hozzáfogtak az olajkutak automatizálásához és műszerezéséhez. tekintve, hogy a nagylengyeli olajmező egyre jobban terjeszkedik, újabb és újabb községek határát öleli fel, az automatizálás több évig eltart.

az új termelőegységeket folyamatosan kapcsolják majd be a központi távvezérlésű rendszerbe. /mti/

9.23

- 13 -

bb 24. több mint félmillió vendég volt a nyáron hajduszoboszlón
vid fm/ke szb fm 1961. szeptember 12.

rekordforgalmat bonyolított le az idei szezonban a hajduszoboszlói gyógyfürdő: több mint félmillió vendéget fogadtak három hónap alatt. vasárnaponként a környékbeli és távolabbi termelőszövetkezetekből számos csoport járt a híres fürdővárosban.

szeptember végéig tartják nyitva a szabad strandot, utána a téli üdültetés kezdődik. a téli hónapokban kéthetenként 600 beutalt érkezik hajduszoboszlóra. a kádas részt már az év elején korszerűsítették, festik a medencéket, s naponta 30-35 beteget gyógyítanak a nyár elején megépült sulyfürdőben. /mti/

bb 28. új szociális és kulturális épületet kapott a tiszalöki vízierőmű
vid fm/ke szb fm 1961. szeptember 12.

új szociális és kulturális épülettel gazdagodott a tiszalöki vízierőmű. építésére több mint egymillió forintot költöttek. az épületben üzemi konyha, ebédlő, klubszoba, műszaki könyvtár, olvasóterem áll a dolgozók rendelkezésére, ahol szabadidejükben családtagjaikkal együtt szórakozhatnak, művelődhetnek. a klub-foglalkozásokat, rendezvényeket a termelőszövetkezeti tagok is látogatják. /mti/

bb 29. könyv jelent meg sárvár nevezetességeiről
vid fm/ke szb fm 1961. szeptember 12.

a középkori magyar kultúra egyik fellegvára, sárvár nevezetességeiről 112 oldalas kiadvány jelent meg a helybeli nádasdy múzeum fennállásának 10. évfordulója alkalmából. a fényképekkel illusztrált kiadvány ismerteti a község műemlékeit, történelmi nevezetességeit, idegenforgalmi érdekességeit. egyes részek rövidesen németül is szerepelnek, mivel a helységet számos külföldi, főleg osztrák és német keresi fel. a könyv a sárvár környéki falvakkal is foglalkozik. /mti/

9.20

- 14 -

bb 30. felújították a Győri keksz- és ostyagyár teasüteménygyártó üzemét

vid te szb ki 1961. szeptember 12.

a győri keksz- és ostyagyárban, a régi elavult gépek átalakításával, új technológiai eljárások bevezetésével, nagyrészt saját erőből kerül sor jelentős műszaki fejlesztésre. legutóbb a teasüteménygyártó üzemet korszerűsítették. futószalagot szereltek fel, amely hűtőlagaton is átvezet. így folyamatosan tudják feldolgozni a nyersanyagot, amelyet azelőtt néha egész napon át pihentetni kellett. megszűnt az ide-oda szállítgatás és még a csomagolást is ugyanabban a helyiségben látják el. a termelés az eddiginek a kétszeresére növekszik. új gyártmányuk a sós teasütemény. /mti/

bb 31. villamosítják az ózdi durvahengermű trió sorozatát
vid te szb ki 1961. szeptember 12.

az ózdi kohászati üzemek trióhengersorozatát, amelyen a különféle gépalkatrészek, vasuti kocsik, épületszerkezetek hengerelt anyagát készítik, több mint ötven éve üzembehelyezett gőzgép hajtja. ezt a gépet még az idén 2.500 lóerős villamos meghajtóművel cserélik ki. a korszerűsítésre tízmillió forintot fordítanak. a villamosberendezés üzembehelyezésével évente több mint huszonkétezer tonna szenet takarítanak meg. így a beruházásra fordított összeg két év alatt megtérül. /mti/

bb 34. tatabányai szakemberek vizsgálják meg a csehszlovák meddőhányók anyagát

vid te szb ki 1961. szeptember 12.

a tatabányai szénmedencében már 1955 óta hasznosítják a bányából kikerült meddő anyagot. a szénbányászati tröszt szakembereinek tanulmányával visszanyerik a meddőben maradt szenet, a többi anyagot pedig téglá, cement gyártására és bányabeli iszapolásra hasznosítják. nemcsak hazánkban, hanem külföldön is érdeklődnek a tatabányaiak tanulmánya iránt. segítségükkel Lengyelországban már működik az első feldolgozó üzem és nemrég újabb négynek az építésére kötöttek szerződést. csehszlovákiában, ahol ugyancsak nagy területet foglalnak el a meddőhegyek, most a tatabányaiak segítségével megvizsgálják, hogy ezek alkalmasak-e feldolgozásra. tatabányán már készítik azt a különleges furószerkezetet, amellyel mintákat vesznek az ostrava környéki meddőhegyekből. a tatabányai furómesterek rövidesen csehszlovákiába utaznak és több vagon meddőmintát küldenek tatabányára kísérleti feldolgozásra. /mti/

9.35

- 15 -

bb. 16. mintegy 2.500 tonna suroló és tisztítópor, félmillió üveg
süveg, negyedmillió flakon tükör ablaktisztító folyadék az őszi
nagytakarításokhoz

1/tó/rj vg

1961. szeptember 12.

mint az élelmezésiügyi minisztérium növényolaj és háztartási-
vegyipari igazgatóságán elmondták az őszi nagytakarításhoz, szüksé-
ges tisztító szerekkel feltöltötték a kereskedelem készletét, s az
üzemek raktáraiban is megfelelő mennyiséget tartalékolnak. a
legkeresettebb vim, aluvim, flóra és egyéb suroló- és tisztítószer-
ből csak a harmadik negyedévben mintegy 2.500 tonnát gyártanak az
üzemek. szükség esetén utánrendelést is ki tudnak elégíteni.

süvegből mintegy félmillió üvegnek megfelelő mennyiséget ad át
az ipar a kereskedelemnek ebben a negyedévben. a vásárlók rövid
idő alatt megkedvelték a tükör ablaktisztító folyadékot, mivel az
zománcozott butor, sőt autokarosszéria és autó üveg tisztítására is
jól felhasználható- tavaly egész évben mindössze 430 ezer, az idén
csupán eddig 885 ezer flakonnal igényelt a kereskedelem. ebből
negyedmillió most az őszi nagytakarítások idejére készült el. ujab-
ban javították a flakon minőségét, a szórófejet és a flakont együtt
öntik műanyag fröccsöntéssel, így jobban, biztonságosabban kezel-
hető.

a nemrég forgalomba hozott express butorkárpit- és szőnyegtisz-
títókból a harmadik negyedévre igényelt 10-12 ezer palacknál lé-
nyegesen többet tudna adni az ipar, akár ennek a többszörösét is.
a szakemberek véleménye szerint ez a tisztítószer még azért nem
nyerte meg a háziasszonyok tetszését annyira, mint például a tükör
ablaktisztító, mert nem ismerik eléggé használati módját. mint
elmondták, nagyon lényeges, hogy a tisztító folyadékot ne keverjük
vízzel, ne öntsük rá a tisztítandó anyagra, ne áztassuk el vele
a kárpitot, hanem a folyadékba mártott és kicsapott kefével addig
dörzsöljük, amíg habzik. a habot időnként csapjuk le a kékéről.

szintetikus mosóporokból kétezer tonnán felüli mennyiséget
készítenek az üzemek a harmadik negyedévben. a rákospalotai növény-
olajipari vállalat mosószerkészítő üzemének szakemberei a nőtanács-
csal közösen most országzerte mosási bemutatókat tartanak,
hogy megismertessék a háziasszonyokkal a mosószerek helyes hasz-
nálatát./mtl/

9.44 10:10

- 16 -

le

bb. 15. monográfia a volt vásárhelyi pusztáról

vid/so/j g

1961. szeptember 12.

nagy gyula orosházi muzeumigazgató 340 oldalas, háromszáz-
nál több fényképpel és rajzzal díszített monográfiát írt
„hagyományos földművelés kardoskuton, a volt vásárhelyi pusztán”
címmel. a szerző a kardoskuti községi tanács támogatásával 10 évi
gyűjtőmunkájának eredményét dolgozta fel vastos művében, amely a
bíráló szakemberek véleménye szerint az alföldi egykori földműve-
lés legteljesebb és legrészletesebb leírása, a forrásértékű munka
a jövő kutatói számára.

a szerző megörökitette a ma már csak az öregek emlékezetében élő
régizemelési módszereket. műve egyben néprajzi érdekessége-
ket, földműves hagyományokat, szokásokat is tartalmaz. a monográfia
fényképeinek egy részét a szerző, másik részét az orosházi fotószak-
kör készítette és gyuró istván, a képzőművészeti főiskola negyedé-
ves hallgatója illusztrálta./mtl/

-. -

bb. 18. tizennégyezer szegedi fiatal az ifjúság a szocializmusért
mozgalomban

vid/fm/ke/fm

1961. szeptember 12.

szegeden a népszerű ifjúság a szocializmusért mozgalomba már
14 000-en kapcsolódtak be. a fiatalok a munkában, a tanulásban és
a sportban kiemelkedő eredményekkel dicsekedhetnek. az üzemekben több
mint ötezren vállalták, hogy teljesítik a mozgalom követelményeit.
csaknem 300 ifjúsági brigád alakítottak, s közülük minden harma-
dik pályázik a szocialista brigád címre. az idén csaknem 200 ifju-
munkás nevét jegyezték be az üzemek ujitási naplóiba.

az egyetemisták és középiskolások a társadalmi munkában tüntek
ki legjobban. az idén 140 000 órát töltöttek az építkezéseken
és több mint 700 000 forint értékű társadalmi munkát végeztek. a
móra ferenc ipari tanuló intézet és az építőipari technikum diákjai
a tsz-eknek segítettek a gazdasági épületek tető alá hozásában, va-
lamint a traktorok és munkagépek javításában./mtl/

9.50

10:10

- 17 -

le

bb 33. tanyai iskolások kollégiuma dunapatajon

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 12.

a bács megyei dunapataj község tanácsa példamutatóan segíti a tanyai gyerekek eredményesebb oktatását. a községben kollégiumot létesítettek, ahol - eddig a külterületi iskolák felsőtagozatu osztályaiba járt - 33 gyermeket helyeztek el. a tanulók ellátásáról a kollégium gondoskodik. így a falu négy tanyai iskolájában megszűnt a felsőtagozatu oktatás és a tanulók a községi iskolába járnak. /mti/

--

bb 32. megyei szemléltető és filmtár szolnokon

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 12.

szolnokon létrehozták a megyei szemléltető és filmtárat, amelyben filmvetítőgépek, filmek, térképek, makettek állnak a népművelési munkások rendelkezésére. a közelmúltban több magnetofon-készüléket is vásároltak. amelyeket irodalmi és zenei esteken hasznosítanak. /mti/

--

bb 35. ezerkétszázan tanulnak zenét komárom megyében

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 12.

komárom megyében évről-évre növekszik a zenét tanulók száma. különösen nagy az érdeklődés a bányaközpontokban. a tatabányai zeneiskolában már 10 tanszak működik mintegy 400 hallgatóval. tavaly nyílt meg, s az idén végleges helyre, a nagyrészt társadalmi munkával kibővített művelődési házba került az orosz lányi zeneiskola. a fiatal bányászváros legújabb iskolájában 180 gyermek és felnőtt tanul. mintegy 200 növendéke van a dorogi zeneiskolának. zeneoktató munkaközösség ad órákat esztergom művelődési házában és az almásfüzitői tímföldgyár lakótelepén.

nemcsak az ipari munkások által lakott vidékeken taníttatja egyre több szülő gyermekét zenére, hanem a falvakban is. a komáromi járás zeneoktató munkaközössége komáromon kívül ácson és szönyben is ad órákat. sokan tanulnak zenét a megye egyik legnagyobb községében, kisléren is. /mti/

--

9.56 10.10

- 18 -

le

bb 38. új bejáratot nyitnak, körjáratot alakítanak ki, rejtett fénycsövekkel világítják meg a cseppköveket a jósvafői barlangban

vid ke szb ki

1961. szeptember 12.

az aggteleki-jósvafői cseppkőbarlangban évről-évre kedves meglepetés várja a vendégeket. a barlang vezetői, az ibusz-szal együttesen nagy gondot fordítanak arra, hogy a cseppkővek birodalmában a legszebb részeket ismerjék meg a látogatók. ennek érdekében a barlangi turák utvonalaait ahol lehetséges, bővítik, korszerűsítik. az elmúlt évben például a barlang aggteleki oldalán új ágot tártak fel és új kijáratot építettek. ezzel a barlangban egy kilométer hosszú körjáratot alakítottak ki.

az idén - az őszi és téli hónapokban - a barlang jósvafői oldalán kerül sor nagyobbarányú korszerűsítésre. a tervek szerint a vörös tónál kijáratot nyitnak. az új kijáratától pedig a tengerszem szállói barlangbejáratig mintegy 4 millió forintos költséggel különböző higanyreflektorokat, nátriumgőzzizzókát és rejtett fénycsöveket szerelnek fel. a korszerű világítással festői kép alakul majd ki a cseppkőtermekben. az új két kilométer hosszú körjáratu turautat tavasszal adják át.

a cseppkőbarlangot évente több mint százezren keresik fel. az idegenforgalom növelése érdekében az elmúlt években 44 millió forintos beruházással megkezdték a saját központú aggtelekekkel összekötő országút rendezését. az utat jósvafőig már aszfalttal burkolták be. megkezdték a jósvafőtől aggtelekre vezető utszakaszkiszélesítését és átépítését is. itt a munkát előreláthatólag az év végére fejezik be. /mti/

--

bb 36. naponta átlag 400 szombathelyi építési társadalmi munkában a város termálfürdőjét

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 12.

szombathelyen naponta átlag 400 ember dolgozik a fürdő területén. az építésre öt éves tervet készítettek. az erre az évre tervezett félig fedett medencét már csempézik és kialakult a kabin-sor is, amelyet a vállalatok vásároltak meg dolgozóik részére. a városi tanács tájékoztatása szerint a társadalmi munka értéke eddig 435.000 forint a fürdőt előreláthatólag szeptember végén nyitják meg. addig még mintegy 100.000 forint értékű társadalmi munkát végeznek a város dolgozói. /mti/

--

10.05 10.51

- 19 -

le

bb 37. több mint nyolcszáz fiatal vesz részt az idén kisz politikai oktatásban a dimávg gépgyárban.

vid te sz g ki

1961. szeptember 12.

a dimávg gépgyár fiataljai közül az elmúlt évben mintegy hétszáz-an vettek részt politikai oktatásban. az új tanévben a gyár fiataljainak körülbelül nyolcvan százaléka jelentkezett kisz politikai oktatásra, illetve a hamarosan megkezdődő ifjusági akadémia előadásaira. így a gyár több mint nyolcszáz kisz, illetve az ifjusági szervezeteken kívüli fiatalja ismerkedik majd az időszerű gazdasági, politikai, társadalmi eseményekkel, világnézeti kérdésekkel, nevelési, családi, egészségügyi problémákkal.

ezenkívül gimnáziumban, technikumban és egyetemen százhuszan tanulnak tovább, jelentősen többen, mint tavaly. /mti/

bb 17. egy év alatt megkétszereztek az öntözött területet a hajdusági termelészövetkezetek

vid ká/j szb ká

1961. szeptember 12.

a már meglevő, de használaton kívüli öntözőtelepek üzembeállításával, valamint újabb területek bekapcsolásával több mint 20.000 holdat öntöznek a hajdu-bihar megyei termelészövetkezetek, még egyszer akkora területet, mint tavaly. a közös gazdaságok ebben az évben újabb 20 esztető gépet állítottak munkába, és ezekkel együtt ma már 60 gép szórja a mesterséges esőt a szövetkezeti földekre. az öntözésnek az idei aszályos esztendőben különösen nagy hasznát látták. pillangósokból 8-10 mázsával is magasabb volt a termés, az öntözött kukorica és cukorrépa nem egy helyen kétszerannyit ad, mint a száraz művelésű táblákon. /mti/

bb 19. tervpályázat a blokkos lakóépületek alapozásának gazdaságos megoldására

1 sb/sze szb vg

1961. szeptember 12.

az építőipari tudományos egyesület felkérésére országos tervpályázatot hirdet az építésügyi minisztérium a blokkos lakóépületek alapozásának gazdaságos megoldására. a tervpályázati kiírás 20 forintért vehető át a minisztérium tervezési főosztályán /budapest, 5. kerület beloiannis utca 2-4. ötödik emelet 5./, s ugyanitt kell benyújtani az elkészült munkát legkésőbb december 4-ig. a legjobb pályamunkák díjazására és megvásárlására 65.000 forintot irányoztak elő azzal a kikötéssel, hogy a legnagyobb díj nem lehet több 15.000 forintnál, s a megvásárolt tervekért pedig 3.000 forintnál kevesebbet nem fizethetnek. /mti/

10.14 10.05

- 20 -

bb 39. a főtti termelészövetkezetek megkezdtek a befőztnivaló paradicsom szállítását

1 nj/j-lm ká

1961. szeptember 12.

a nagyvásártelepre kedden reggel 65 vagon és 83 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 10 vagon burgonya, 2 vagon vöröshagyma, 1 vagon karalábó, 5 vagon fejeskáposzta, 1 vagon kelkáposzta, 8 vagon zöld- és fehérpaprika, 6 vagon paradicsom, 1 vagon uborka, 8 vagon szőlő, 4 vagon alma, 7 vagon szilva, 3 vagon görögdinnye, 1 vagon vegyes gyümölcs, 7 vagon tojás és 1 vagon vágottbaromfi.

a főtti termelészövetkezetek kedden megkezdtek a befőztnivaló paradicsom szállítását. az állami élelmiszerboltok az 1. osztályu paradicsomot kilónként 1.80, a 2. osztályut 1.40 forintért hozták forgalomba. az osztályozott, töltenivaló zöld- és fehérpaprikát kilónként 2.20 -3.20 a tisztított karfiolt pedig 1.60-2.80 forintért árusították. más árváltozás nem volt a piacon. /mti/

bb 40. elutazott a magyar küldöttség az interparlamentáris unió konferenciájára

parl-lm hk

1961. szeptember 12.

kedden elutazott brüsszelbe az interparlamentáris unió magyar csoportjának küldöttsége, amely résztvesz az interparlamentáris unió szeptember 13-án kezdődő 50. konferenciájának munkájában. a küldöttséget dr. molnár erik, a magyar csoport alelnöke vezeti, tagjai: dr. bognár rezső és dr. dési frigyos országgyűlési képviselők. a delegációt a ferihegyi repülőtéren a magyar csoport vezetőségének képviselői és a külügyminisztérium vezető munkatársai bucsúztatták. /mti/

11.55\$

- 21 -

le

bb 41. vita az ismeretterjesztés időszerű kérdéseiről

t hi/ke-lm hk

1961. szeptember 12.

a tudományos ismeretterjesztő társulat megyei titkárai és a megyei tanácsok ismeretterjesztési előadói kedden tanácskozást tartottak a kossuth klubban. az ismeretterjesztés időszerű feladatairól dr. nagy lászló kandidátus, a tit főtitkára tartott tájékoztatót. ismertette az 1961-62-es ismeretterjesztési időny előkészületeit, s részletesen szólt az eddigi eredményekről és a legfontosabb feladatokról.

a tit munkájának egyik kétségtelen eredménye, hogy az ismeretterjesztésnek olyan szervezett formái kerültek előtérbe, mint a szabadegyetemek, majd a fejlődésnek egy magasabb fokán a hallgatóság összetételét és igényeit is messzemenően figyelembe vevő munkásakadémiák. e formák között is fokozott jelentősége van a munkásakadémiának. ezzel kapcsolatban örvendetes tényként emelte ki, hogy az üzemi ismeretterjesztésben egyre fokozódó mértékben vesznek részt a helyi gazdasági vezetők, akik a legjobban ismerik gyáruk termelési, üzemszervezési problémáit, s közreműködésükkel elősegíthetik a konkrét feladatokra épülő, s így a dolgozókat jobban érdeklő tématervek kidolgozását. ügyelni kell azonban arra, hogy a munkásakadémiák ne csak szakmai ismereteket, hanem általános műveltséget is nyújtsanak, s a dolgozók világnézeti nevelését is hatékonyan elősegítsék.

az akadémiai jellegű ismeretterjesztés egyébként nemcsak az ipari, hanem a mezőgazdasági dolgozók körében is egyre inkább tért hódít. mindinkább gyakorlattá válik, hogy a tit szervezetét a termelészövetkezetek vezetőivel tárgyalják meg, s a helyi adottságoknak megfelelően dolgozzák ki a tsz-akadémiák programját. kívánatos volna - jegyezte meg az előadó, - hogy az 1961-62-ik évben mintegy 200-300 akadémia működjék országosan, elsősorban a nagyobb községekben, mezővárosokban, járási székhelyeken, nagy tsz-ekben. ezen kívül természetesen nem nélkülözhetők a falusi ismeretterjesztés hagyományos formái is: a 3-4 előadásból álló kis sorozatok, az ismeretterjesztő filmek bemutatásai, a szövetkezeti téli esték, nyári szabadtéri esték, vagy az országjárás.

/folyt.köv./
13.08

- 22 -

bb 42. időjárásjelentés

tm szb

1961. szeptember 12.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 12-én, kedden 13 órakor:

az éjszakai lehülés mérséklődik

dél-európában, közép-európa egy részén és a szovjetunió európai területének déli részén kevésbé felhős, csendes, száraz az idő. európa többi területein szeles, esős, nűvös idő uralkodik. tegnap dél-európa egyes helyein a hőmérséklet legmagasabb értéke még elérte a 28-32 fokot, ezzel szemben varsóban egész napon át nem emelkedett a hőmérséklet 15, moszkvában 11 fok fölé.

házánkban tegnap felhőátvonulások voltak, de eső sehol sem esett az északkeleti ország részben 1-3, máshol 3-7, sőt budapesten 9 óráig keresztül sütött a nap. napközben a hőmérséklet ország szerte 18-22 fokig emelkedett. hajnalban a levegő lehülésében elég nagy eltérések mutatkoznak. voltak helyek, ahol 3, máshol azonban csak 12 fokig hűlt le a levegő. a talaj közelében egy-két helyen gyenge fagyot észleltek.

ma délelőtt ország szerte napos, száraz az idő. a hőmérséklet az ország keleti felében már 10 órakor elérte a 20, sőt nyíregyházán a 22 fokot. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 15.8 fok volt, a sokévi átlagnál 1.7 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete síófokon 18 fok.

várható időjárás szerda estig: kisebb felhőátvonulások, az ország északi felében egy-két helyen kisebb esővel. mérséklet, időnként élénkebb délnyugati, nyugati szél. az éjszakai lehülés mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-13, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 21-25 fok között.

a duna víz állása ma reggel: 203 centiméter. /mti/

13.15

- 23 -

bb 43. niger jószolgálati küldöttség érkezett budapestre

t kz szb hk

1961. szeptember 12.

adamou mayaki, ipari és kereskedelemügyi miniszter vezetésével a niger köztársaság hattagu jószolgálati küldöttsége érkezett kedden délután a magyar fővárosba. a delegáció fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent mulató jános külkereskedelmi miniszterhelyettes, petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium, a külkereskedelmi, a földművelésügyi és a művelődésügyi minisztérium vezető munkatársai. a küldöttség a két ország közötti kapcsolatok felvételéről folytat tárgyalásokat. /mti/

..-

bb 45. televíziós készülék az eredményes burgonyabogár-gyűjtésért

vid ká/j szb ká

1961. szeptember 12.

a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi szolgálata és a magyar uttörők szövetsége értékelte az uttörőcsapatok burgonyabogár-gyűjtési versenyét. legeredményesebben a rábapatonai ady endre uttörőcsapat dolgozott; a vegyszeres irtás előtt 291 kiló burgonyabogarat gyűjtött össze. a pajtások jutalmul egy televíziós készüléket kaptak. /mti/

..-

bb 46. szolnok megyében megkezdődött a rizs aratása

vid ká/j szb ká

1961. szeptember 12.

az ország egyik legnagyobb rizstermelő körzetében, szolnok megyében kedden kezdődött a rizs aratása. a termelészövetkezetek és az állami gazdaságok több mint 20.000 holdról takarítják be a jó közepesnek ígérkező termést. a szolnoki lenin tsz-ben, ahol elsőként kezdték meg a betakarítást, kedd estig 10 hold termését rakták keresztékbe. a rizsföldek talaja a korai lecsapolás után jól szárad, úgyhogy szerencsén már a kombájnokkal is megkezdhetik a munkát. megyeszerte mindenütt alaposan felkészültek a gyors aratásra. mezőtúron, ahol 8 termelészövetkezetnek több ezer holdnyi rizsterülete van, a gépállomás dolgozói lengyel fűkaszákat alakítottak át rizsaratásra. az ötletes szerkezettel naponta 4-5 hold termését tudják levágni, s így egy-egy gép 20 ember munkáját helyettesíti. /mti/

..-

- 24 -

14.10

01.10

re

bb 44. a gyomai és a szarvasi járás versenyt kezdeményezett az őszi mezőgazdasági munkák sikeréért

i cs/tm szb ká

1961. szeptember 12.

a gyomai és a szarvasi járás mezőgazdasági dolgozói, valamint a párt- és tanácsi szervek megtárgyalták a nyári mezőgazdasági munkák tapasztalatait és az őszi feladatokat. megállapították, hogy a nyári mezőgazdasági munkák sikerét nagymértékben elősegítette a termelészövetkezetek és a járások között kialakult széleskörű munkaverseny: gyorsabban és kisebb veszteséggel csépelelték el a gabonát, a tarlókat pedig nagyobb területen munkálták el, mint bármikor az elmúlt években. e tapasztalatok alapján a szarvasi és a gyomai járás dolgozói elhatározták, hogy versenyre szólítják az ország valamennyi járását és termelészövetkezetét az őszi mezőgazdasági munkák maradéktalan elvégzésére. a verseny célja, hogy az erőket mozgósítsa a nép-gazdasági tervek teljesítésére, ezen belül elsősorban az őszi termények gyors és veszteségmentes betakarítására, a kenyérgabona vetésterv maradéktalan teljesítésére, valamint az őszi mélyszántás elvégzésére.

a szarvasi és a gyomai járás termelészövetkezetei, továbbá a két járás párt- és tanács végrehajtó bizottsága, az üzemi medosz és kisz-szervezetekkel és a gépállomásokkal egyetértésben vállalják, hogy minden értékes jelentő termést időben, jó minőségben takarítanak be, a kukoricát október 31-ig, a cukorrépat november 11-ig. különös gondot fordítanak arra, hogy az állatállomány takarmánybázisát a kukoricaszár és a cukorrépafej, stb. hulladéktakarmányok betakarításával növeljék. a takarmányok nagyrészből silót készítenek. a kapásnövények közül különösen nagy gondot fordítanak a napraforgó betakarítására. előirányzatuk szerint szeptember 30-ig mindkét járásban végeznek ezzel a munkával. vállalták továbbá, hogy a kenyérgabona-vetés járási és termelészövetkezeti előirányzatait maradéktalanul teljesítik. a vetésterület tulnyomó részén optimális időben teszik földbe a magot, s legkésőbb október 31-ig befejezik a vetést. a tavaszi vetésű növények jövő évi jó termésének megalapozása érdekében - a gépek fokozottabb kihasználásával - az őszi mélyszántást december 10-ig befejezik. /mti/

..-

- 25 -

14.40

Sz. 10

bb 47. tartották a kisz központi bizottságának vándorzászlaját az országos fásítási versenyben legjobb eredményt elért bács megyei kieszervezeteknek

vid ká/j szb ká

1961. szeptember 12.

az országos fásítási versenyben a bács megyei kieszervezetek érték el a legjobb eredményt. a múlt év őszén és az idei tavaszon összesen 2000 hold erdőt telepítettek, s ebből több, mint 400 holdat társadalmi munkában. Kiemelkedő a géderlaki fiatalok teljesítménye, akik falujukban 17 holdnyi területet erdősítettek, s a fák meg-
eredése 85 százalékos volt. jól dolgoztak a hartai, a tiszakécskei, a gátéri és a csávolyi termelőszövetkezetek ifjú fásítói is. a megye kieszervezeteinek jó munkáját a kisz központi bizottsága vándorzászlóval, az országos erdészeti főigazgatóság pedig kitüntető oklevéllel jutalmazta. a legjobb tíz kieszervezet tagjai pénzjutalomban részesültek. /mti/

..-

bb 48. új üzemet avattak szombathelyen

vid te szb ki

1961. szeptember 12.

kedden délelőtt szombathelyen felavatták a budapesti élelmiszeripari gépgyár új fióközemét. az üzemavatón a fiatal gyár dolgozó, a szombathelyi élelmiszeripari vállalatok vezetői, továbbá surány pá, az élelmiszeripari szolgáltató tröszt igazgatója, csutorka lajos, az édosz főtitkára, gonda györgy, a megyei pártvégrehajtóbizottság tagja, a megyei tanács elnöke, fatalin jános, az szmt vezető titkára, továbbá a megyei és városi pártbizottság és tanács képviselői vettek részt.

csutorka lajos megnyitó-beszéde után surány pá trösztigazgató hangsúlyozta, hogy az élelmiszeripari gépgyártás 150-féle új gépet gyárt és 1956 óta négyszeresére növelte a termelést. elmondotta, hogy a szombathelyi telepet a hazai élelmiszeripari gépgyártás egyik bázisává fejlesztik és rövidesen önálló feladatok ellátásával bízzák meg. ezért megkezdik tervező, szerkesztő részleg felállítását és hozzákezdnek a második csarnok tervezéséhez is. az üzemben jelenleg sütőipari szállítókat készítenek albán megrendelésre.

az avatóbeszéd után németh józsef, a budapesti élelmiszeripari gépgyár igazgatója átvette az új fióközemét. végül az üzem létrehozásában kitűnt dolgozókat megjutalmazták. /mti/

..-

14.50

- 26 -

Mo

bb 49. iparművészek és hajózási szakemberek készítik a modelleket az első magyar hajózástörténeti kiállításra

i tz/tm szb vg

1961. szeptember 12.

a gépipari tudományos egyesület november 11-től egy hónapon át tartó kiállításon mutatja be a magyar hajózás történetét. a váci utcai bemutatóteremben több mint száz kicsiny, 50-100 centiméteres hajómodell állítanak ki. köztük lesz a karolinának, európa első folyami gőzhajójának kicsinyített mása is, amely 1818-ban jelent meg a dunán, s azután hosszú időn át közlekedett menetrendszerűen buda és pest között. alkotóját, a pécsi bernhard antalt, aki teljesen önállóan tervezte és építette meg hajójának minden részletét, azóta méltatlanul elfelejtették. ennek a mulasztásnak a pótlására a gépipari tudományos egyesület két éve megalakult munkabizottsága vállalkozott tóth lajos tudományos munkatárs vezetésével. ők szereztek meg a karolináról készült rajzokat is, amelyeknek alapján most elkészítik a modellt.

az azóta kifejlesztett magyar hajótipusok modelljei végigvezetik majd az érdeklődőket a gheorghiu-dej hajógyár és a dunahajózási részvénytársaság fejlődésén, voltaképpen a magyar hajóépítő ipar egész történetén. láthatók lesznek többek között a magyar duna-tengerjárók modelljei, a tihanyi új komp kicsinyített mása, ott lesz néhány olyan bolgár, csehszlovák, jugoszláv és osztrák modell is, amelyek a rendezőség külön „meghívott”, a kiállításra. valamennyi az illető ország hajóiparának legkorszerűbb termékeit mutatja be. az osztrákok például a nálunk is jól ismert amur kicsinyített mását hozzák el.

a modellek egy részét - amelyekről sikerült értesülniök - magánosok, vagy vállalatok gyűjteményeiből válogatták ki, a többieken pedig most dolgoznak a legjobb magyar iparművész modellező mesterek a hajózási szakemberekkel együttműködve.

az első magyar hajómodell-kiállítás célja azonban a mult bemutatásán kívül elsősorban a hajóipar figyelmébe ajánlani a modellezés fontosságát, mert a tervezett hajóval lehetőleg azonos anyagból készült és minden méretében arányos modellen már a milliók beruházása előtt lehet ellenőrizni, hogy az építendő hajó valóban megfelel-e majd a kívánalmaknak. /mti/

14.59

15.30

- 27 -

Mo

bb 41. /vitaz az ismeretterjesztés...folyt./-lm

mind az előadó, mind a felszólalók sokoldaluan foglalkoztak az ideai munkatervvel. ennek helyes kidolgozása, az előadói gárda munkájának jó megszervezése igen fontos, hiszen rohamosan növekszik az érdeklődés az előadások iránt. amint a megyék jelentéseiből kiderült, a tavalyi mintegy négyszáz munkásakadémia helyett például az ősszel hatszáz indul. az előadások szemléltetésére az új idényben is terveznek üzem-, muzeum- és kiállítás-látogatásokat.

a falusi ismeretterjesztéssel kapcsolatban megjegyezték, hogy a tsz-akadémia nem helyettesítheti a mezőgazdasági szakoktatást, nem zárhatja ki az ezüstkalászos tanfolyamot. viszont helyesnek tartják a hozzászólók azt a módszert, hogy a tsz-akadémia hallgatói helytörténeti, népművészeti, gépesítési, vagy növény-nemesítő szakkörökbe tömörülve behatóbban foglalkozzanak egy-egy ismeretággal.

az ifjúság művelődését szolgáló előadássorozatok is szerepelnek a tit programjában. érdekesnek ígérkezik például a mai európai költészetet bemutató estek sorozata, amelyeken közreműködnek az ifjúsági irodalmi színpadok.

a tanácskozáson az időszerű nemzetközi kérdések megvitatására is sor került; ezekről rapai gyula, az mszmp központi bizottsága agitprop.-osztályának vezetője tájékoztatta a résztvevőket./mti/

-. -

bb 51. kiállítás a koreai sajtó termékeiből

t vt/gk-lm fm

1961. szeptember 12.

a koreai munkapárt 4. kongresszus alkalmából a kulturális kapcsolatok intézete és a műcsarnok rendezésében kedden kiállítás nyílt a szakszervezetek fehérvári uti művelődési otthonában. a kiállításon bemutatják a háború befejezése óta a koreai népi demokratikus köztársaságban készült különféle sajtótermékeket.

a megnyitón jelen voltak a külügyminisztérium, a kulturális kapcsolatok intézetének képviselői, résztvett pek ten von, a koreai népi demokratikus köztársaság magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, ban jon gab, kulturális attasé, továbbá a budapesti diplomáciai képviselők több más tagja./mti/

-. -

15.00

17.30

-28 -

mo

bb 50. több mint 277 millió forint a bányászok ujitásainak népgazdasági eredménye három és fél év alatt - soronkövetkező feladataikról tanácskoztak a bányász ujitók és feltalálók

t szf/hné szb ki

1961. szeptember 12.

a nehézipari minisztérium és a bányaiipari dolgozók szakszervezete kedden rendezte meg a bányászat kiváló ujitóinak és feltalálói-nak 3. országos tanácskozását. a minisztérium művelődési termében megtartott tanácskozáson részt vettek a bányászat vezetői is. a szakszervezetek országos tanácsát jandek géza termelési osztályvezető, a találmányi hivatalt tasnádi emil elnök képviselte.

Lévárdi ferenc, a nehézipari miniszter első helyettese számolt be a bányászati ujitómozgalom helyzetéről, eredményéről, az eredményességet gátló akadályokról és a soron következő feladatokról. megállapította, hogy a dolgozók mind szélesebb körének alkotókészsége gyorsan fejleszti a bányászat ujitómozgalmát, s ha a benyújtott javaslatok száma jelenleg még nem is éri el az 1955. évi színvonalat, az utókalkulált népgazdasági eredmény már nemcsak elérte, hanem körülbelül 40 százalékkal túl is haladta azt. az utóbbi időben több olyan nagyjelentőségű ujitás született, mint monos Rudolf, zemlényilászló és mező lászló automatikus vibrátoros csillertisztító berendezése, bőröcz imre és társai találmánya a körszelvényű vágatbiztosító iv, amelyeknek évenként egy millió forintot felül van a népgazdasági haszna. becker ferencnek és társainak a szénbányászati meddőhányók feldolgozására vonatkozó találmánya az első évben több mint 14 millió forintos népgazdasági eredménnyel járt. ezenkívül fel lehetne még sorolni mintegy 9000 olyan javaslatot, amelyek kisebb értékűek ugyan, de népgazdasági szempontból igen nagyjelentőségűek az utóbbi három és fél évben. az 1958-tól 1961 első félévének végéig benyújtott 31.000 javaslatból 13.500-at, a javaslatok 44 százalékát fogadták el és 12.500-at valósítottak meg. 1958-ban egész esztendőben 47.1 millió forint, 1961 első félévében pedig már 61.6 millió forint volt az utókalkulációs eredmény. legalább ennyi az eszmileg díjazott ujitások eredménye is. az utóbbi három és fél évben összesen több mint 277 millió forint a népgazdasági haszon. az ujitók megbecsülése 13.5 millió forint ujitási díjban jutott kifejezésre ebben az időszakban. a mozgalom a pécsi, a tatabányai és a nógrádi szénbányászati trösztnél, valamint az orosz-lányi szénbányászati vállalatnál fejlődik a legfolyamatosabban. a borsodi, a közép-dunántúli, a várpalotai tröszt és több vállalat ujitómozgalma javításra szorul. számos tröszt elmaradt az elfogadott ujitások bevezetésével. ez a helyzet például a bányagépgyártási tröszt vállalatánál. sokat javult az érc- és ásványbányászati vállalatoknak ujitómozgalma.

/folyt.köv./

15.20

17.30

-29 -

mo

az általános javulásnak vannak azonban még akadályai. a felderítésekre az idén bevezetett társadalmi ellenőrzés úgy találta, egyik akadálya a fejlődésnek, hogy a javaslatok zömét még mindig eszméileg díjazták. baj az is, hogy a fizikai dolgozók, a munkásujítók támogatása még mindig nem kielégítő. sok az olyan elfogadott javaslat, amelynek bevezetése elhúzódik. az ujitások ügyintézése vontatott, a bonyodalmas adminisztráció miatt. a tapasztalatcsere az utóbbi években javult, de tovább kell szélesíteni.

felhívta ezután a miniszter első helyettese az ujitók figyelmét a legfontosabb tennivalókra, új, korszerű biztosító szerkezetek kidolgozására, a szénporképződés csökkentésére, a földalatti szállítási problémák megoldására és több más gépesítési feladatra. végül figyelmükbe ajánlotta, hogy ujitási versennyel élénkítsék a mozgalmat.

a beszámolót széleskörű vita követte. a felszólalók több hasznos javaslatot terjesztettek elő az ujitómozgalom továbbfejlesztésére.

a tanácskozás végzetével lévárdi ferenc 19 ujitónak és feltalálónak, illetve ujitási ügyintézőnek nyújtott át kitüntetést és jutalmat. /mti/

bb 52. tanulmányut a mezőgazdaságban alkalmazott nagyüzemi módszerek megismerésére

vid ká/j szb ká

1961. szeptember 12.

a heves megyei pártbizottság kedden tapasztalatcserét rendezett a termelőszövetkezetekben és az állami gazdaságokban alkalmazott, legújabb nagyüzemi módszerek bemutatására. a tapasztalatcsere résztvevői: termelőszövetkezeti elnökök, járási, városi mezőgazdasági osztályvezetők társas gépkocsikon keresték fel az egyes gazdaságokat, ahol az öntözéses gazdálkodás, a betakarítás és a talajművelés új módszereit tanulmányozták. a bemutatókon részt vett bíró józsef, a heves megyei pártbizottság másodtitkára is. megtekintették többek között a tarnabodi tarnagyöngye termelőszövetkezetet, ahol 200 holdon öntözik a kertészeti növényeket. az öntözött paprikatáblákról 150 mázsás holdankénti termést takarítottak be, csaknem még egyszer annyit, mint a nem öntözött területekről. a füzesabonyi állami gazdaságban a kukorica betakarítás gépesítését figyelték. itt szk-3-as kombájnnal egyszerre törték és morzsolták a termést, és vágják silónak a szarát.

a tanulságos bemutató után a hevesi állami gazdaságban beszéltek meg a látottakat. /mti/

16,00

17.

- 30 -

terven felül nyitottak gimnáziumi osztályokat Komárom megyében - a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

vid fm/ke-lm fm

1961. szeptember 12.

a Komárom megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén megvitatta az 1960-61-es tanév tapasztalatait és az új oktatási év feladatait. megállapították, hogy a megyében jelentősen emelkedett a továbbtanulók száma. az általános iskolát végzett tanulók 91 százaléka, az érettségizetteknek pedig 60 százaléka tanul tovább. az új oktatási évben a tavalyinál csaknem háromszorosra több gyerek jár általános iskolába, s a megyei tanács végrehajtó bizottságának segítségével terven felül négy gimnáziumi és egy közgazdasági technikum osztályt nyitottak. így a középiskolába jelentkezettek többségét fel tudták venni. bár most ismét 16 új tantermet adtak át rendeltetésének, a tanulók elhelyezése még nagy problémát jelent oroszlány és tatabánya új bányásznyedeleiben. a nevelőhiányt azonban - állapította meg a vb ülés - 130 új pedagógus alkalmazásával minimálisra csökkentették. újabb 16 általános iskolában indítottak gyakorlati foglalkozást, s ezzel a megye felső tagozatu iskoláinak 82,7 százalékában van már gyakorlati oktatás. /mti/

bb 54. ünnepélyes tanévnyitó a pécsi tudományegyetem állam és jogtudományi karán és a pedagógiai főiskolán

vid fm/ke-lm fm

1961. szeptember 12.

pécsett kedden két felsőoktatási intézmény tartotta tanévnyitó ünnepélyét. a központi egyetem aulájában dr. bihari ottó, a pécsi tudományegyetem állam- és jogtudományi karának dékánja a pedagógiai főiskolán pedig márk bertalan igazgató mondott ünnepi beszédet. /mti/

bb 55. véréadó nap a martfői tiszacipőgyárban

vid fm/ke-lm fm

1961. szeptember 12.

kedden a martfői tiszacipőgyárban véréadó napot rendeztek. mintegy 400 munkás jelentkezett ingyenes véréadásra. /mti/

16,04

17.

18.

- 31 -

bb 60. elkészült a salgótarjáni új villamos alállomás

vid te vm ki

1961. szeptember 12.

két éve kezdtek meg salgótarján déli peremén új villamos-energia elosztó alállomás építését, hogy az észak-nógrádi iparmedence növekvő energiaszükségletét fedezni tudják az országos energiahálózatból. a több mint tízmillió forintos költséggel épült korszerű elosztóállomás kedden elkészült és máris megkezdtek műszaki átvételét. az alállomást szeptember utolsó napjaiban helyezik terhelés alá, s akkor kerül sor innepélyes átadására./mti/

bb 61. ujnemesítésű fűszerpaprika, rövid-tenyészidejű hibridkukorica a déltájföldi mezőgazdasági kísérleti intézet újdonságai között

vid ká/j vm bs

1961. szeptember 12.

a déltájföldi mezőgazdasági kísérleti intézet szegedi szék-házában kedden sajtótájékoztatót ismertették a kutatások legújabb eredményeit. dr. fürgeteg sándor igazgató számolt be a 3 és fél évtizedes múltira visszatekintő mezőgazdasági intézmény munkájáról, majd a tudományos kutatók bemutatják az intézet újdonságait. többek között az ujnemesítésű fűszerpaprikát, amely egyesíti az eddigi fajták összes jótulajdonosságát: rövid tenyészidejű és magas festéktartalmu, tehát kiváló ételszínező, ami export szempontjából elsőrendű fontosságú. emellett a feldolgozó ipar is szívesen fogadja, mert csipősségmentes, s így feldolgozása olcsó, az erzetet ugyanis nem kell eltávolítani. az új paprikafajta a következő évben kerül elszaporításra, kitűnően szerepelt a fajta-összehasonlító kísérletekben az intézet szegedi 71-es elnevezésű hibridkukoricája, amely rendkívül szárazságtűrő, korábban érik és 2-3 mázsával több termést ad a hagyományos fajtáknál. kipróbálták borsod megyében is, ahol szeptember 15. és 20. között már törni lehet. a szegedi 71-es agrotechnikáját most dolgozzák ki; annyit máris megállapítottak, hogy ennél a fajtánál holdanként 24.000-26.000-ra lehet növelni a tőszámot./mti/

16,50

-32-

bb 56. közép-európai faunakutatási konferencia tihanyban

vid gk vm ká

1961. szeptember 12.

ti hanyban, a magyar tudományos akadémia biológiai kutató intézetében kedden megkezdődött hét ország több mint ötven nemzetközi hírvé szakemberének részvételével a közép-európai faunakutatási konferencia. a vendégeket dr. kottán sándor akadémikus üdvözölte, majd dr. székessy vilmos, a biológiai tudományok doktora, a természet tudományi múzeum főigazgatója tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást a magyar faunakutatás múltjáról és jelenéről. előadásában méltatta a természettudományi társulat 1896-ban megjelent összefoglaló kiadványát. e mű megjelenése óta már nagy lépést tett előre a faunakutatás, ezért 1955-ben a magyar tudományos akadémia megkezdte a magyarország állatvilága című sorozat kiadását. eddig már mintegy 60 füzet jelent meg a hazai állatfajokról és csoportokról. a kutatók előtt azonban még nagy munka áll, hiszen hazánk faunájához körülbelül 30.000 állatfaj tartozik. a tudományos kutató munkában a különféle módszerek egyeztetését rendkívül fontossá teszi az, hogy közép-európa faunasztikailag egységet képez. gazdasági és egészségügyi szempontokon kívül az állati kártevők elleni védekezés is szükség-szerűen követeli, hogy közép-európa faunakutatói közvetlen kapcsolatba lépjenek egymással.

az előadó fontos határozati javaslatot terjesztett elő a közép-európai faunakutatás további előrelendítésére. a magyar szakemberek javasolták egy nemzetközi faunakutatási expedíció megszervezését, az érdekelt országok kutatóinak szoros együttműködését, rendszeres és kölcsönös tájékoztatását.

dr. székessy vilmos előadása után osztrák, bolgár és lengyel szakemberek számoltak be hazájuk kutató munkájának tapasztalatairól, a nemzetközi együttműködés megszervezésének terveiről./mti/

17.30

18.25

18.50

33 -

bb 57. „nagyon érdeklődünk a magyar geológusok munkája iránt,, -
fairbridge amerikai professzor nyilatkozata

l ha vm hk

1961.szeptember 12.

a magyar tudományos akadémia vendégeként néhány napig magyarországon tartózkodott dr. rhodes w. fairbridge, amerikai professzor a columbia egyetem tanára. a kiváló geológus, aki nagy érdeklődéssel kísért előadást is tartott a magyar tudományos akadémián, előadása előtt nyilatkozatot adott az mti munkatársának:

- egyed lászló professzor, kitűnő magyar kollegám tavaly nálunk járt az egyesült államokban, s viszonzásul most én látogattam el a magyar fővárosba. hadd mondjam mindjárt meg, hogy egyed lászló világszerte nagy érdeklődést keltett földtárgulási elmélete visszhangra talált amerikában is, magam például az új elmélet hívei közé tartozom.

- bár magyarországi tartózkodásom sajnos csak rövid időre terjedt - folytatta - így is módomban volt megismerkedni geológusainak magasszintű munkájával. a magyar geológusok egyébként már a múlt század közepe óta világszerte elismerésnek örvendenek, éppen ezért készülttem különös érdeklődéssel erre az utra. meglátogattam egyed kollegám intézetét, valamint a földtani intézetet. mindkét helyen jó benyomásokat szereztem, kitűnő fiatal szakemberekkel színvonalas munkával ismerkedhettem meg. rendkívül érdekelt a földtani intézet ritkaságszámba menő könyvtára: bár, mint elmondották, anyagának egyharmada a háború áldozatául esett, a sok régiségben bővelkedő gyűjtemény a maga nemében így is az egyik legjelentősebb a világon.

- magyarország európa közepén fekszik - így szinte kulcsot ad e földrész legtöbb geológiai problémájához. ezért nemcsak én, hanem sok más nyugati kollégám is szívesen látná, ha a kitűnő magyar szakemberek munkái idegen nyelveken is napvilágot látnának. így például örömmel üdvöznélénk vadász elemér akadémikus magyarország földtana című munkájának angol kiadását.

- amint említettem, a magyar geológusok az európai földtan kiváló szakértői - mi pedig az amerikai földrész geológiai földterítésében szereztünk sok tapasztalatot. minden bizonnyal hasznos volna, ha ismereteinket a jövőben fokozottan kicserélnénk - fejezte be nyilatkozatát fairbridge professzor./mti/

18.15

18.10

- 34 -

bb 58. jelentkezzenek a károsultak

k ke vm fm

1961.szeptember 12.

saját érdekükben jelentkezzenek a budapesti rendőrfőkapitányság fiatalok és gyermekvédelmi osztályán /ötödik kerület, szabadság tér 3, fsz. 5. tel: 127-782/904 mellékállomás/ azok a károsultak, akiknek kerékpárját 1961 február - április hónapokban ellopták a huszadik kerületben a határ uti étterem, a ságvári endre utcai borkimérés, valamint az ady endre utcában az arany bárány söröző előtt és az állami áruház előtt, kossuth lajos és iskola u. sarkáról.
/mti/

bb 66. időjárásjelentés

gg vm bs

1961.szeptember 12.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 12-én, kedden délután 18 órakor:

a szép idő tovább tart

várható időjárás szerda estig: kisebb felhőátvonulások, az ország északi felében egy-két helyen kevés esővel. mérsékelt időnként élénkebb délnyugati, nyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 21-25 fok között./mti/

bb 67. a kubában járt magyar nőküldöttség beszámolója

t vt/sze vm bs

1961.szeptember 12.

az országos nőtanács székházában kedden délután nagy érdeklődéssel kísért beszámolót tartott tapasztalatairól a kubában járt magyar nőküldöttség.

/folyt.köv./

18.21

12.40

- 35 -

/bb 67. a kubában járt.....1.folyt./vm

a delegáció vezetője, turgonyi julia, a magyar nők országos tanácsa művelődési osztályának vezetője elmondotta, hogy több mint egy hónapot töltöttek kubában, az ottani nőszövetség vendégeként. mindenhol nagy szeretettel és érdeklődéssel fogadták a küldöttséget. ott tartózkodásuk egybeesett a július 26-i nemzeti ünneppel és Jurij Gagarin kubai látogatásával. mindkét esemény olyan élmények sorozatát nyújtotta, amelyek felejthetetlenek a küldöttség számára.

rámutatott ezután, hogy a kubai forradalom minden területén megnyitotta az ott élő emberek előtt a felemelkedés útját.

hangsúlyozta ezután, hogy a kubai nőszövetség mindenütt ott van, ahol azt a forradalmi feladatok megkívánják. tömegesen vesznek részt például a nők új iskolák építésében. már eddig is sokszáz tanterem épült az asszonyok kezén. kubában óriási erőfeszítéseket tesznek a nők tanításáért, neveléséért, általában az analfabetizmus megszüntetéséért, amit erre az évre tűztek ki célul.

kuba népe - amint ezt a tapasztalatok, valamint az ottani forradalmi átalakulás legújabb eseményei is bizonyítják - magabiztosan halad a fejlődés útján és készen áll arra, hogy hazáját, forradalmi vívmányait bármikor megvédje egy esetleges agresszióval szemben.

a beszámoló filmvetítés követte./mti/

bb 64. a hazafias népfront fejr megyei elnökségének ülése

vid fm/ke vm fm

1961.szeptember 12.

a hazafias népfront fejr megyei elnöksége kedden székesfehérvárott kibővített ülést tartott, amelyen az elnökség tagjain kívül résztvettek a városi és járási népfrontbizottsági elnökök és titkárok, ezenkívül a mezőgazdasági, valamint a város-és községfejlesztést irányító szakaktivák.

/folyt.köv./

18.25
18.40

- 36 -

18.40

/bb 64. a hazafias.....1.folyt./vm

a tanácskozáson felszólalt szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára.

megtárgyalták a termelőszövetkezetek őszi mezőgazdasági munkáinak segítségével kapcsolatos népfront-feladatokat. megbeszéltek a népfront-bizottságok társadalmi munkaszervező tevékenységének eddigi tapasztalatait és a további feladatokat is./mti/

bb 65. újszerű technikai megoldással kedden három óra öt perc alatt került helyére dombóvár közelében az új, 25 méter hosszú kaposhid

t hbj/gg vm vg

1961.szeptember 12.

a budapest-pécs közötti vasuti fővonalon dombóvár közelében 1944-ben felrobbantották a négyes számú kaposhidat. helyére 1946-ban ideiglenes hidat építettek, amely azonban már nem felelt meg a követelményeknek. a 90 kilométeres sebességgel haladó vonatok a hid előtt kénytelenek voltak fékezni, 25 kilométerre csökkenteni a sebességet. a „kifáradt”, vasszerkezet már nehezen bírta a megnövekedett terhelést.

a máv hidépítési főnökség új vasuti hidat építtetett, amely sokkal erősebb mint a régi. a régi és az új hid cseréjére kedden délelőtt került sor. rendkívüli feladatot kellett megoldani, hiszen csak néhány órára zárhatták le ezt a vonalszakaszt a forgalom elől. kedden 9 óra 55 perckor a hid két oldalán megjelent egy 45 és egy 65 tonnás vasuti gőzdaru. ezután percnyi pontossággal, valósággal menetrend szerint hajtották végre a nehéz feladatot. rövid előkészítés után a régi híd szerkezetét a két vasuti gőzdaru felemelte, még pedig olyan magasba, hogy a melléje pótpillérekre épített, új híd szerkezetét csörlők segítségével alája, és egyben a helyére csuszathatták. az újszerű technikai művelet kitűnően sikerült. ezt követően a régi híd szerkezetét vasuti kocsikon elszállították. az új hid „áthuzása”, délután 1 órára befejeződött, majd a terhelési próba után már az új hidon haladhattak át a vonatok. rekordidő alatt, három óra öt perc alatt cseréltek ki 25 méter hosszú híd szerkezetet./mti/

18.30
18.40

- 37 -

18.40

bb 63. átadták az építők a megszüpített erkel színházat - szombaton nyit a színház

i sb/tr vm vg

1961. szeptember 12.

befejeződött a nyári szünet idejére előirányzott átalakítás és korszerűsítés az erkel színházban. egyhetes gondos műszaki ellenőrzés után átadták az épületet a 45-ös építőipari vállalat dolgozóinak. hétfőn írták alá az átvételi jegyzőkönyvet és kedden már megkezdődött a jegyárusítás a színház új pénztárában. a színház művészeti szerdán délután ünnepélyes főpróbát tartanak, amelyre meghívták a tervezőket, az építőket és a közönségszervezőket. erkel ferenc hunyadi lászló című operáját mutatják be, s ezzel a műsorral nyitják meg a színházat is szombaton.

a megszüpített színház az eddigénél jóval nagyobb kényelmet nyújt a közönségnek. a főbejáratnál új épületszárnyat építettek, amelyben széles lépcsősorok vezetnek fel az emeletekre, a nagy társalgóba, az erkélyre és az új teraszra. a régi földszinti előcsarnokot is „tágították”, azzal, hogy eltávolították a sok helyet elfoglaló büfét, s helyette nagyobb, korszerűbbet rendeztek be az új épület nagy társalgójában és a harmadik emeleten. a színház nyikorgó és kopott széksorait kárpitozott, kényelmes ülőhelyekre cserélték. a nézőtér padozatának hátsó harmadát 28 centiméterrel megemelték, az oldalpáholyok második sora alá pedig dobogót helyeztek el, hogy mindenki jól láthassa az előadást. a színházat régen csak az ajtók kitérítésével, léghuzattal szellőztették, s most korszerű berendezések gyorsabban és tökéletesebben kicserélik a nézőtér levegőjét. új képzőművészeti alkotásokkal is gazdagodott a színház. a többi között földszinti előcsarnokban állították fel kovács ferenc művész erkel mellszobrát, s az új társalgóban grantner jeno, györi dezső és madarassy walter szobrászművészek műveit.

az építők a jövő nyáron folytatják a színház korszerűsítését a nézőtér mennyezetének átalakításával, 96 lámpa elhelyezésével.
/mti/

19.15

- . -

- 38 -

bb 62. budapesten tartotta tudományos konferenciáját a kgst fotokémiai munkabizottsága

k szf/tm/vl vg

1961. szeptember 12.

a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa vegyipari állandó bizottságának fotokémiai munkabizottsága szeptember 5-től 12-ig tudományos konferenciát rendezett budapesten. a tanácskozáson résztvett a bolgár népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokráikus köztársaság, a lengyel népköztársaság, a román népköztársaság, a szovjetunió és a csehszlovák szocialista köztársaság delegációja. megfigyelőként jelen voltak a koreai népi demokratikus köztársaság, a kínai népköztársaság és a vietnami demokratikus köztársaság képviselői.

az előadások során több neves fotokémiai kutató referátuma is elhangzott, amelyek a baráti országok fényképészeti vegyiparának fejlesztésével, a fényképészeti anyagok választékának bővítésével, minőségének további javításával foglalkoztak. megvitaták többek között a fényérzékeny papírok ezüstsók nélküli gyártási rendszerének kérdéseit. mérlegelték a drága ezüsthalogénes gyártási rendszerek helyett a gazdaságosabb félvezető rendszerekre való átterés lehetőségeit. megbeszélték a színesfilm és papír gyártási technológiájának fejlesztési problémáit, az anyagok csomagolásának automatizálását, a minőség folyamatos ellenőrzésének műszerezését.

végül javaslatot dolgoztak ki a kutatási témáknak a tagországok közötti szétosztására. /mti/

bb 59. jó ütemben haladnak az őszi munkák - 100.000 hold mélyszántás hajdu-bihar megyében - törlik a kukoricát a fűzesabonyi állami gazdaságban

vid ö kz/vl ká

1961. szeptember 12.

a rendkívül száraz időjárás ellenére országszerte jó ütemben haladnak az őszi mezőgazdasági munkák. hajdu-bihar megyében erre az időszakra, még egyetlen évben sem végeztek annyi talajmunkát, mint az idén: szeptember első napjaiban kereken 100.000 hold friss mélyszántás volt a szövetkezeti gazdaságok határában, majdnem háromszor annyi, mint a megelőző évben. a kitűnő eredménynek az a „titka”, hogy a megye szövetkezeti gazdái az idei aszályos évben közvetlenül a gyakorlatban tapasztalhatták, hogy a nyári mélyszántásba vetett kapások - kukorica, cukorrépa, napraforgó - sokkal jobban bírja a szárazságot, s így hozama is magasabb.

/folyt.köv./

19.28

- 39 -

bb 59. / 1961. szeptember.... 1. folyt./ m

a vetés előkészítésén dolgozó traktorok már több mint 60.000 holdat szántottak föl, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy az őszi vetésre szánt terület egyharmadán végeztek a vetésszántással. a vetést már csaknem valamennyi szövetkezeti gazdaságban megkezdték. az árpa 2.500, a rozs 750, a takarmánykeverék pedig 800 holdon került a földbe. lucernát, eddig több mint 300 holdon telepítettek.

vas megyében befejezték a megye egyik jellegzetes növényének, a biborherének a vetését. ezen az aprómagfogsra különösen alkalmas vidéken az idén összesen 6.500 hold biborherét vetettek, s ebből mintegy 5.000 holdat szánnak magfogsra.

békés megyében csaknem 1.300 traktor szánt-vet a szövetkezeti gazdaságok határában. többségük éjjel sem hagyja abba a munkát, s így, bár az időjárás kedvezőtlen, időben végeznek a talaj-előkészítéssel. az utóbbi két napon 10.000 holdat műtrágyáztak, egyes helyeken pedig, mint például az ujkigyósi aranykalász termelőszövetkezetben a kukorica törését is megkezdték. ebben a szövetkezetben, a kitűnően művelt nagyüzemi táblákról, a szárazság ellenére is 30-40 mázsás csöveskukorica termést takarítanak be. megkezdődött a megyében a cukorrépa szedése is. az eleki lenin, a füzesgyarmati vörös csillag, az aranykalász és még több nagyhatáru közös gazdaságból naponta 15-16 vagon cukorrépát szállítanak el. a megyében eddig 4.000 holdról takarították be ezt a fontos ipari növényt.

heves megyében elsőként a füzesabonyi állami gazdaságban kezdtek meg a kukorica törését. eddig mintegy 100 holdról takarították be a termést. a töréssel egyidőben vágják a kukoricaszárát is. ebből mintegy 4.500 vagon silótakarmányt készítenek a következő hetekben. somogyban, ahol a szövetkezeti gazdaságok az idén 20.000 hold silókukoricát termeltek, ugyancsak megkezdődött a silózás. a gépállomások 100 nagyteljesítményű járvasilózója segíti a szövetkezeti gazdákat ebben a nagy munkában. eddig körülbelül egy millió mázsa silótakarmányt készítettek. /mt1/

19,40

- 40 -

bb 68. filmbemutató a szovjet nagykövetségen

gg vm bs

1961. szeptember 12.

m.a. popov, a budapesti szovjet nagykövetség ideiglenes ügyvivője kedden filmbemutatót rendezett a nagykövetségen. bemutatásra került: „a világúr kolumbusa”, című új szovjet film. a bemutatón részt vett a külügyminisztérium és a kulturális kapcsolatok intézete számos vezető munkatársa. ugyancsak részt vettek a budapesti akkreditált diplomáciai képviselők vezetői és tagjai. /mt1/

---

bb 69. ortutay gyula beszélt a szombathelyi béke-nagygyűlésen

vid/gg/m/

1961. szeptember 12.

kedden késődélután nagyszabású béke-nagygyűlést rendezett szombathelyen a szabadtéri színpadon a hazafias népfront városi bizottsága.

a nagygyűlést, amelyen mintegy ötezeren vettek részt erdélyi béla, a városi népfront-bizottság elnöke nyitotta meg.

ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára tájékoztatta a résztvevőket az időszerű politikai kérdésekről.

a szombathelyi dolgozók a béke-nagygyűlésről táviratot küldtek az országos béketanácshoz. /mt1/

20,50

21,40

- 41 -

mti belső hírek

1961. szeptember 13.

bb 1. a nehézipar segítsége a mezőgazdaságnak - a ním mezőgazdasági bizottságának jelentése a termelőszövetkezetek műtrágya- és üzemanyag-ellátásáról, villamos-gépkezelőinek kiképzéséről

1 szf/gl/m/vg

1961. szeptember 13.

a mezőgazdaság szocialista átalakulásának meggyorsulása idején, 1959-1960 telén, a nehézipari minisztérium pártbizottsága mellett mezőgazdasági bizottságot szerveztek, hogy a közös gazdaságok ellátásában közvetlenül is érdekelt fontos ipari tárának a parasztság részére adott segítségét irányítsa, ellenőrizze és minden rendelkezésére álló eszközzel támogassa. a bizottság most terjesztette a pártbizottság elé az 1960 júliusa óta végzett munkáról szóló jelentését.

a jelentés részletesen beszámol arról, hogy a műtrágya-, a gumi- és a kőolajipar 1960 nyarán és őszén, de különösen 1961 tavaszán-nyarán a tervezettnél lényegesen többet juttatott termékeiből a közös gazdaságoknak, mint azelőtt. a három iparág dolgozói több ízben is számottevő tervtúlteljesítést vállaltak és az idén nitrogénműtrágyából 23, foszforműtrágyából pedig 32 százalékkal adnak többet az előirányozottnál. a többlet nagy részét már meg is termelték és átadták a mezőgazdaságnak. a termelés jelentős megnövelése lehetővé tette, hogy a nitrogénműtrágya-importot az előző évlhez képest 20 százalékkal csökkenteni tudták. tehergépkocsi, valamint traktor gumibroncsköpeny és tömlő 13 százalékkal jut több a tsz-eknek, mint tavaly, motorbenzint pedig 10, gázolajat 20, kenő-otajokat 15 százalékkal kapnak többet.

beszámol a jelentés arról, hogy az idén erősen megjavult a minisztérium vállalatainak patronáló munkája. a vállalatok több mint 90 százaléka pártfogol egy vagy két, esetleg több szövetkezetet.

a falvak és a termelőszövetkezetek villamosításához különösen nagy segítséget nyújtott az országos villamosenergia felügyelet azzal, hogy minden megyében tanfolyamokat rendezett a tsz-dolgozóknak és kiképezte őket a villamosberendezések, elektromos meghajtású mezőgazdasági gépek kezelésére. külön csoportot alakított az ovilleg, hogy összehangolja a földművelésügyi minisztérium, a pénzügy minisztérium és a tanácsok tsz-villamosítási munkáját. ezenkívül brosúrákat adott ki a villamosítás előnyeinek kihasználásáról és szakembereivel felülvizsgáltatta a termelőszövetkezetek villamosberendezéseit, elsősorban érintésvédelmi, tűzbiztonsági szempontból.

/mti/

ccc

Ln

- 1 -